

Vznik škody

I kdyby nějaká další skutečnost spolupůsobila či mohla přispět ke vzniku škody, příčinná souvislost mezi škodnou událostí a způsobenou škodou se nepřerušuje, pokud tato původní škodná událost zůstává tou skutečností, bez níž by k následku nedošlo. V úvahu pak přichází společná odpovědnost za tutéž škodu. K přerušení příčinné souvislosti dochází jen za situace, že nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která způsobila vznik škody bez ohledu na původní škodnou událost.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 4841/2009, ze dne 18.8.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce T.-E. Kft., se sídlem v M., zastoupeného JUDr. Ing. T. M., advokátem se sídlem v H. K., proti žalované A. L., a.s., se sídlem L., zastoupené Mgr. R. V., advokátem se sídlem v B., o 7.700,13 EUR s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Benešově pod sp. zn. 5 C 38/2008, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. května 2009, č.j. 30 Co 130/2009-112, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Benešově mezitímním rozsudkem ze dne 18. 11. 2008, č.j. 5 C 38/2008-88, rozhodl, že základ žalobního nároku je zcela opodstatněný a že o jeho výši a o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozsudku. Soud vyšel ze zjištění, že dne 28. 4. 2007 před pátou hodinou ranní prorazilo stádo krav, patřících žalované společnosti, ohradník pastviny a volně se pohybovalo okolní krajinou. Únik krav byl zootechnikem žalované nahlášen policii a později i hasičskému sboru. Téhož dne ve 21:50 došlo k hromadné dopravní nehodě na dálnici D1, kdy několik automobilů - mezi nimi i kamion ve vlastnictví žalobce - se srazilo s částí tohoto stáda. Poškozením vozidla a jeho odtahem vznikla žalobci škoda ve výši 7.700,13 EUR. Soud dospěl k závěru, že žalovaná, která provozuje podnikatelskou činnost v zemědělské výrobě (mj. chov dobytka), odpovídá dle § 420a obč. zák. za škodu způsobenou žalobci, neboť škoda byla vyvolána zvláštní povahou provozní činnosti žalované. Liberační důvody dle § 420a odst. 3 obč. zák. soud neshledal a nepřisvědčil námitce, že vznik škody byl zapříčiněn policií či hasičským sborem, jež navzdory včasnému upozornění nepodnikly žádné kroky k zabránění vzniku škody.

K odvolání žalované Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. května 2009, č.j. 30 Co 130/2009-112, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a shodně s ním dovodil, že příčinou vzniku škody na straně žalobce byla škodná událost vyvolaná zvláštní povahou provozní činnosti žalované - zemědělskou výrobou, v jejímž rámci žalovaná provozuje chov hospodářských zvířat. Podle šetření policie nemohl řidič kamionu srážce zabránit. Odkazy žalované na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1049/2001 a 25 Cdo 972/2003 označil za neopodstatněné, neboť se týkají odpovědnosti za škodu způsobenou domácími chovanými zvířetem.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a podává je z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Namítá, že rozhodnutí vychází z nesprávného hodnocení důkazů, v důsledku toho byla učiněna nesprávná skutková zjištění a následně byla věc nesprávně posouzena po stránce právní. Poukazuje na to, že ke škodě došlo

mimo areál žalované, a to s odstupem 16 hodin od úniku dobytka, jenž byl vyvolán volným pohybem psů a hlukem ze vzdálené technoparty, chybí zde tedy místní a časová souvislost s provozní činností žalované. Do skutkového děje přistoupily i další okolnosti jako nečinnost policie a hasičů, jež byly rozhodující pro vznik škody, a nelze dovodit, že škoda byla způsobena provozní činností, nýbrž nárok měl být posouzen podle ustanovení § 415 a § 420 obč. zák. Trestní řízení vedené proti zooteknikovi žalované v souvislosti s touto událostí skončilo zprošťujícím rozsudkem. Dovojuje, že vlastní příčinou vzniku škody bylo selhání integrovaného záchranného systému, jenž zůstal po nahlášení útěku krav nečinný, a policie porušila své povinnosti vykonávat dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Uvádí, že výběh jalovic byl ohrazen ohradníkem a nachází se asi 2 - 3 km vzdušnou čarou od místa, kde došlo na dálnici ke střetu. Dovolatelka navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu i soudu prvního stupně a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření označil dovolání za nepřipustné, neboť směřuje proti rozhodnutí, které nemá po právní stránce zásadní význam. Poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1094/2001 a 1 Cz 59/90 a uvádí, že žalovaná jako provozovatel zemědělské výroby - chovu skotu - odpovídá za škodu způsobenou chovaným dobyt看kem bez ohledu na časový odstup a na to, že škoda vznikla mimo areál žalované, a bylo povinností žalované učinit vše pro zabránění vzniku škody. Tvrzení žalované o nedostatečné aktivitě policie a hasičského sboru pak žalobce označil za účelové a navrhl odmítnutí dovolání coby nepřipustného, event. zamítnutí jako nedůvodného.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení, zastoupeným advokátem ve smyslu ustanovení § 241 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal napadené rozhodnutí podle ust. § 242 odst. 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., není však důvodné. Vzhledem k tomu, že dovoláním napadený rozsudek byl vydán dne 11. května 2009, Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 7. 2009 - srov. bod 12. čl. II zákona č. [7/2009](#) Sb.).

Přípustnost dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, se řídí ustanovením § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Dovolání je podle tohoto ustanovení přípustné tehdy, jde-li o řešení právních otázek (jiné otázky, zejména posouzení správnosti nebo úplnosti skutkových zjištění přípustnost dovolání nezakládají - srov. ust. § 241a odst. 3 o. s. ř.) a současně se musí jednat o právní otázku zásadního významu. Dovolací soud je zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.); vyplývá z toho, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. ve věci samé po právní stránce zásadní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel označil, a dovolání může shledat přípustným jen za současného naplnění podmínky, že na takto označených právních otázkách (závěrech) rozhodnutí odvolacího soudu spočívá a že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam.

Námítky dovolatelky, jež se týkají hodnocení důkazů a skutkového zjištění jako jeho výsledku, tedy otázky skutkové, naplňují dovolací důvod podle § 241a odst. 3 o. s. ř., který v dovolání, jehož přípustnost se řídí podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., nelze úspěšně uplatnit (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. dubna 2002, sp. zn. 20 Cdo 1986/2001, publikované v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu pod C 1164, ročník 2002).

Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem.

Z tohoto hlediska má zásadní právní význam otázka příčinné souvislosti a jejího přetržení, tedy zda

skutková okolnost, že orgány policie a hasičského sboru nezvládly mimořádnou situaci, vylučuje odpovědnost žalované za škodu způsobenou žalobci.

Především je třeba říci, že na tom, jaká skutečnost byla příčinou vzniku škody, závisí i posouzení, kterým právním předpisem se nárok na náhradu škody řídí.

Podle ust. § 420a odst. 1 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobí jinému provozní činností. Zákon v odst. 2 tohoto ustanovení vymezuje, co se považuje za škodu způsobenou provozní činností. Vyvolávajícím činitelem vzniku škody může být sama činnost, jež má provozní povahu, nebo věc při ní použitá, byl-li škodlivý následek způsoben právě povahou této činnosti či věci, tedy jejími typickými či charakteristickými vlastnostmi, jimiž se projevuje navenek. Škoda vyvolaná provozní činností je důsledkem samotného charakteru určitého provozu, nemusí jít o protiprávní jednání. Obecná odpovědnost za škodu dle § 420 obč. zák. přichází v úvahu, jestliže by příčinou vzniku škody bylo přímo porušení povinností, bez něhož by ke škodě nedošlo, nicméně to odpovědnost provozovatele podle ust. § 420a odst. 1 obč. zák. automaticky nevylučuje.

Podle skutkového stavu, jak byl v řízení zjištěn a stal se podkladem pro rozhodnutí soudů obou stupňů, příčinou poškození vozidla žalobce byl střet na dálnici s jalovicí, jež samovolně s částí stáda unikla z výběhu, který v rámci své podnikatelské činnosti v oblasti zemědělské produkce - chovu dobytka - provozuje žalovaná. Únik dobytka z ohradníku na pastvině patří k projevům chování zvířete v určitých situacích, jež nelze a priori vyloučit. Pochybení žalované při zajištění dobytka v ohradníku zjištěno nebylo. Střet vozidla se zvířetem volně se pohybujícím na dálnici měl tedy svůj původ v samotném chování zvířete, nikoliv v protiprávním jednání určitého subjektu (§ 420 obč. zák.), a nešlo o neodvratitelnou událost (§ 420a odst. 3 obč. zák.) ani o nějakou zcela výjimečnou náhodu.

I kdyby nějaká další skutečnost spolupůsobila či mohla přispět ke vzniku škody, příčinná souvislost mezi škodnou událostí a způsobenou škodou se nepřerušuje, pokud tato původní škodná událost zůstává tou skutečností, bez níž by k následku nedošlo. V úvahu pak přichází společná odpovědnost za tutéž škodu. K přerušení příčinné souvislosti dochází jen za situace, že nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která způsobila vznik škody bez ohledu na původní škodnou událost.

V daném případě to znamená, že skutečností, bez níž by ke vzniku škody nedošlo, byl vlastní únik chovaného dobytka z provozovny žalované a jeho volný pohyb po okolí. Okolnost, že policie a hasičský sbor nezabránily střetu dobytka s vozidlem žalobce, ať už odchytem krav či opatřeními na dálnici, nebyla tou skutečností, jež by sama o sobě - bez původní příčiny - vyvolala škodu. Je tedy zřejmé, že tvrzená nedostatečná aktivita policejního a hasičského sboru nemohla přerušit příčinnou souvislost mezi únikem krav a škodou způsobenou jejich střetem s automobilem na silnici, a že tato okolnost nevylučuje odpovědnost žalované za škodu vzniklou žalobci.

Vzhledem k tomu, že předpoklady odpovědnosti žalované za škodu byly odvolacím soudem posouzeny v souladu s hmotným právem a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. uplatněný v dovolání není naplněn, bylo dovolání dle § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítnuto.

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)